

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1414/2536

นาง วรณีย์หรือวรรณี แจ่ม กิจโจทก์ นาง วรินทร์ เลื่อน คุ่ม กัยจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4, ป.พ.พ. มาตรา 653, ป.อ. มาตรา 2, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 มาตรา 3, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 3, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค มาตรา 4

ย่อ / หลักกฎหมาย

การออกเช็คที่จะมีมูลความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 จะต้องมิหนี่ที่จะต้องชำระก่อน แล้วจำเลยออกเช็คเพื่อชำระหนี้ซึ่งเป็นหนี้ที่บังคับได้ตามกฎหมาย การที่จำเลยกู้ยืมเงินเกินกว่าห้าสิบบาทโดยมิได้มีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อจำเลยผู้ยืมเป็นสำคัญ จึงเป็นหนี้ที่จะฟ้องร้องให้บังคับคดีตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 653หาได้ไม่ การออกเช็คดังกล่าวเพื่อชำระหนี้ที่บังคับไม่ได้ตามกฎหมายจึงไม่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 ซึ่งเป็นกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังแม้โจทก์จะรับโอนเช็คไว้และนำมาฟ้องเป็นคดีนี้ก็ตาม จำเลยก็ย่อมพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 2 วรรคสอง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 มาตรา 3ศาลชั้นต้นได้ส่วนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่าคดีมีมูล ให้ประทับฟ้องจำเลยให้การปฏิเสธศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4(3)ให้จำคุก 1 ปีจำเลยฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ขณะคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา ปรากฏว่าพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 3 ได้ยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค มาตรา 4 บัญญัติว่า"ผู้ใดออกเช็คเพื่อชำระหนี้ที่มีอยู่จริง และบังคับได้ตามกฎหมายโดยมีลักษณะหรือมีการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้(1) เจตนาที่จะไม่ให้มีการใช้เงินตามเช็คนั้น ฯลฯ" ดังนั้นการออกเช็คที่จะมีมูลความผิดตามพระราชบัญญัติดังกล่าวจะต้องปรากฏในเบื้องต้นว่ามีหนี้ที่จะต้องชำระก่อน แล้วจำเลยออกเช็คเพื่อชำระหนี้ นั้น ซึ่งเป็นหนี้ที่บังคับได้ตามกฎหมายแต่คดีนี้จำเลยกู้ยืมเงินนางอรุณจำนวน 300,000 บาท โดยมิได้มีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อจำเลยผู้ยืมเป็นสำคัญ จึงเป็นหนี้ที่จะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 653 การออกเช็คพิพาทดังกล่าวเพื่อชำระหนี้ที่บังคับไม่ได้ตามกฎหมายจึงไม่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 ซึ่งเป็นกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง ในกรณีเช่นนี้แม้โจทก์จะรับโอนเช็คไว้และนำมาฟ้องเป็นคดีนี้ก็ตาม จำเลยก็ย่อมพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 2 วรรคสองพิพากษากลับ ให้ยกฟ้องโจทก์

องค์คณะ

ไพบูลย์ จามิกรณ์ · กำนัน อันนันทน์ · ณรงค์ ตันติเตมิต

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1414/2536>